

پرۆژه‌ی ستهم

رهخنه یەك لەسەر:

"کيسه‌لەكانىش ھەلّدە فەن"

بەرهەمى نويى بەھەمن قوبادى

ئارتىكا كوردى

"دار پواز/ هۆرە لە خۆى نېبى، ناقەلەشنى."

بە جىهانىبۇون دەرفەتىيەكە تا گەلانى نابەختە وەر بە چىز وەر گرتەن لە كەش و ھەواى لاواز بۇونى دەسەلاتى ناوهندى و ھەروەها بەھەمند بۇون لە جۆرەكانى تەكنوّلۆژىيا و... ھەن بەرەو بەرجەستە كردنەوەي ھەۋىەت و شۇناسى خۆيان لە پىيەنەن گەيشتن بە كەرامەت و ئازادى دا خەبات بىكەن. نەوتراوه پەيدايىھە، ئەم خەباتەش دەبى بە دەستى لەوان و پیرانى دلېستە دەرەست بە خەون و ئارەزۇوه كانى نەتەوە ئەنجام بىدرى.

ئەمۇرۇ كە، سىنەما بە ھۆى گشتىگىرى و جىهانگىرى خۆيەوە، زىاتر لە دىكە چەشىنەكانى ھونەر دەتوانى لەم بوارەدا رۆل بىگىرى.

ئەگەر چاوىيك بە سەر سىنماي ھىيندى دا بخشىنەن، بەسانايى دەتوانىن ئەو تايىبەتمەندىييانە بۇ دىارى بىكەين:

- ۱- جاردهرى خۆشەویستى و ئەۋىن.
  - ۲- جاردهرى ئاشتى خوازى و تەبايى.
  - ۳- رەت كەرەھە بىن ئەخلاقى.
  - ۴- لە قاو دانى فەساد و گەندەلى ئىدارى / بروكراتى ھىندوستان.
  - ۵- دىفاع و بەرگرى لە سەربەخۆيى ھىندوستان.
  - ۶- ئاوىيىنەيەك بۇ واقعى نىيۆھ كۆمەلگاى ھىند.
  - ۷- پارىزەرى ئاداب و نەريتەكانى نەتەوەي ھىندى.
- و... تاد.

لەم ناوهدا، چاوه رۇان دەكرا، سىنەماي نەتەوە بىن دەولەتى كورد، درىزەى رەوتى يۈلماز گۇنای بىت. بەھەمنى قوبادى- لاۋى سىنەماكارى كورد- ناۋىيىكى ئاشنايە، قوبادى سەرەتا بە دروست كردنى كورتە فيلم دەربارە سەربىاز و بەسىج و ... هاتە نىيۇ جىهانى سىنەماوه، پاشان وەك يارىدەي دەرھىنەر و دواترىش بۇ خۆي "كاتى بۇ مەستى ئەسپەكان،" "گۇرانىيەكانى ولاتى دايىكم" درىزەى بە كارى ھونەرى داۋ دوايىن بەرەمىشى "کيسه‌لەكانىش ھەلّدە فەن" ئاراستە خەلکى كرد.

ئەۋەي تەنانەت بەرەمىيىكى ئەو سىنەماكارە گەورە كوردەي دىبىت، بەۋەرجەي ھۆگرى خەونەكانى نەتەوەي كورد بۇوبى، بىرەوەرييەكى خۆشى لە قوبادى نىيە.

"کیسه‌له کانیش هله فرن" بهداخوه - به هوی ئه و فاکتنه‌ی له دریزه‌ی ره خنه‌که‌دا ئاماژه‌یان پی دهکری وهک پروژه‌یه کی ستم له پیناوی بی حورمه‌تکردنی کورد و چه‌واشه‌کاری دژی کورد هاتوته بهره‌م نهک فیلمیکی کوردی!

کات

فیلمی ناوبراو، له ئاستیکی هستیار و ناسکدا دروست کراوه که کورد به گشتی و کوردى باشور به تایبەتى پیویستى به پشتیوانى ئەمریکا، ئیسرائیل، ئەوروپا و ... هتد.

کەچی ئەم پروژه‌یه ئەگەری هەر جۆره‌هاوکارى و يارمه‌تى و پشتیوانى يەکى بیانى يەکان، به شیوه‌یه کى راشكاوانە، خستوتە مەترسی يەوه!

ناوه‌رۆك

"کیسه‌له کانیش هله فرن" هله‌گرى ناوه‌رۆكىکى سیاسى يە، تو ئەگەر ناوی دەرھینه‌رەکەی لە سەر نەبى و قەراربى به هوی ناوه‌رۆكەوه. ناوی فەرزى كارگىر و دەرھینه‌رېكى بۇ دابنى، ئۆسامە بن لادەن، ئايەتۆلا خامنەيى يان يەکى دىكە لە بنياتنەرە فاندامانتالىيىستە ئىسلامى يە دژی ئەمریکى، ئیسرائىللىيەکانى دەننووسى.

ئەكتەر

دیسان قوبادى لە نەوعە كارئەكتەرەگەلیک بە هەرە گرتۇوه، ويیراي ئەوهى ناتوانىن حاشا لە ھەبوونى ئەوانەش لە ناو كۆمەلگا بکەين بەلكە نويىنەرى چ نەسل و جىلىكى كوردىن، خاسە ئەگەر ئەوه نەسلى نەوجه‌وانى خۆى لە سەدەي بىست ويەكەم دا تەى بکاتن.

فەزا

فەزاي فيلمه تازەكەي قوبادى، فەزايەكى تراژديك / ملودراماتييك، سەر تاسەرە چه‌واشه‌کارى و بى حورمه‌تى يە، تەقەلايەكى پشۇو درىزنانە يە بۇ بە ئەنجام گەياندىنى پروژه‌يەكى ئاراستە كراو، پەلكوتانى بۇ خۆلقاندىنى سىمايىھەكى دژى راستى ناو كۆمەلگاى كورد. دەست خوشانە يە لەوانەي بە كرده‌وه و پراكتىك دژى كورد جولاؤنەتەوه.

ناوى فيلم

لە قامووسى مروقى خاوهن ويىزدان و كەرامەت دا، هەرچەشنه ويچواندن و شوبهاندىكى ئىنسانى خزمەتكار بە حەيوان نا گونجى، كە چى قوبادى لەو پەپى بى ويىزدانى دا، كیسه‌ل و سەربازى ئەمریكى بە يەك دەشوبەيىنى، ديارە ئەمەش فرمولىكى قالبکراوه بە قوبادى كە تەنیا لە زەين و ئەندىشە تاريىكى ئىسلامى يە تىرۋىرىست - توندرەوه كانەوه دەوهشىتەوه.

كارئەكتەرە يەكەمى فيلم

سۆران - كاك سەتلەلات - نەوجه‌وانىيىكى 14-15 سالە، كارئەكتەرە يەكەمى فيلمەكەيە، سۆران، بە شیوه‌يەك پلانى بۇ دانراوه، داپىزراوه، كوردىكى قاچاچى، مالپەرسەت، ھەۋەسبازە. لە كاتىيىكدا به شیوه‌يەك رەوتى نەسلى نوئى كورد دەگىرى لە ھەمانكاتىشدا دىمەنېكە لە سەركىدا يەتى كوردى باشور!

چه واشه کاری و ویرانگه‌ری هونه‌ری قوبادی له رهه‌ندی دیالوگ، مونولوگ و کردوه‌ی سورانه‌وه. دیکه بواره‌کان ده‌گریته بهر سوارن له کوتایی فیلمه‌که‌دا پشت له هیزی ئەمریکی ده‌کات!

کارئہ کتھری دو وہہ می فیلم

ئاگرین كچه كوردييکى ١٣-١٢ ساله‌ي ئاواره‌ي هله‌بجه‌يى يه كه ئىستا له ئۆردوگا / گوند له سنورى باشور - باكور دەزى.

قوبادی له سه‌رده‌تای فیلمه‌که‌ی دا ده‌نحوو سی "حه‌وته‌یه‌ک به‌ر له هیّرشی ئه‌مریکا بُو سه‌ر عیّراق" واته .٢٠٠٣

به پیشی به راوده دیکی دروکانده ارانه ش بومان دهر ئەکەوی مەودای بەھاری ۱۹۹۱ - راپەرینی کوردى باشور و ئازادی کوردستانی باشور - وە هیرشی ئەمریکا بۆ سەر عێراق ۱۲ ساله، کەوايە دەبیت ئاگرین لەو سەرەپەندەدا تەمهنی لە یەك سالان تى نەپەريو.

۱- قوبادی، دیمه‌نیک پیشان ئه‌دات که جه‌لادیکی به‌عسى بى حورمه‌تى جىنسى دەكاتە ئاگرین، لەوەها رەفتارىكى دژى ئىنسانى داگىر كەران هىچ شك و گومانىكمان نى يە، بەلام بە وردبۇونەوە لە سەر مىزۋووى خەباتى مىللەتكەمان بۇمان دەر دەكەۋى كەم نەبۇون ئەو كچ و ژنانەي دواى ئەوھا جىنايەتىك خۆيان كوشت و بېزۋويان زۆلىپەرەريان نەكىرد.

۲- ویراییه ک نه گرتنه و هی ئاستی زه مانی / کاتی هه بیونی به عس له کوردستاندا ده گهله ته مهنى ئیستا ئاگرین، ئەم کچه ۱۳-۱۲ ساله يه، ده پیش چاوی براکه يه و له ناو ئاوردا ته جاوزى پى ده کرى، وەک ده زانين ئاو سیمبولی ژیان و رووناکى يه مەگەر هەر له دیدى قوبادى يه و داگىر كەرانى کوردستان ھوگرى رووناکى و ژیان بن.

جا ئىدى قوبادى كە دەيەوئى خەسلەتى دژى ئەمەرىكى فيلمەكەى خەستەر بکاتەوه، دېت و سۆران عاشقى!! ئاگرین دەكات.

ئەوە کام ویزدانی بىدارە كە لە كاتى ليقەومان و مالۇيرانى و ... هەتىد. نەته وەكەي دېت و لەباتى ھاۋ دلى و سارمهتى، و هارىكارى دەحىتە خانەي ھەۋەسە و ھەۋەسە ؟

قوبادی به پیشاندایی ئەوهە دىمەنیکى ناھەز و چەواشە، دەيەوئى پیشان بىدات، كورد و تراژىا و
ھەۋسىزى، ھاو تەرىن؟!!

۴- هه لسو که و ره فتاری ئاگرین ده گه ل منداله که - ئه و بىز ووه بى هوى ده ستدرىزى جه لاده
بە عسە يە كە و بە سە، ئاگرین لە دايىك بە و بە داش، ئىنسانى، و شىۋە كە دەھە، مېھە يانانە، دايىك، كە، دە.

- ئەو مەندالە بى تاوانە، بەرھەمى سىكىسىيکى دىرى ئىنسانى يە، بەلام بۇ خۆى چ رهوتىيکى تىيەدا گىراوه.
- كامىدا و بىز، شەھە بە، دەستانە، قۇيادە، حارىك بە دەستە ئاگەن، مەندالە كە دەھاتە مەيدانە، مىنە، ھەنە،

لەوی بە پەتیکەوە دەبىھەستى بە دارىكەوە تاکوو مۇنداھە كە پى لە سەر مىنیيک دابنى و.... ئەۋىش لە سەر شاخدىكىيى

به این بوده است، ناگذیر؛ مندالکه، له ناه ناه دا به کوشیده!

ئەم رەفتارەش جىنايەتە، چە ئاگرین بىكەت چ خىزان و خۆشكى ئاغايى قوبادى، دىزى سەرجەم پەيمان نامەكانى مانى مەندال و مافى مەرقە.

قوبادى بۇ بىنەرى بىانى، بە تايىبەت رۆز ئاوايى / ئەمرىكى دەيەۋى بىسەلمىنى - كورد شياوى پشتىوانى لىكىردىن نى يە، لە ئەوهە ئاستىكى ھەستىياردا وا كورد نىازى بە حىمايە و پشتىوانى رۆز ئاوا ھەيە، پىشاندانى ئەوها دىمەنلىكى جىنايەتكارانە چ دەسکەوتىكى - دەبى - بۇ كورد ھەبىت؟! بەداخەوە، دىسان شويىنى رووداۋ، ئاواه!

٥ - قوبادى بىكۈزى مەندالەكەى، لە ژنانى كورد ھەلبىزاردۇ، كە ئەمەش لە ناخى خۆى دا چەواشەكارى و دىزى راستىيەكانى كەلتۈرۈ / كۆمەلگەي كوردى و بىن حورمەتى بە ژنانى ئەنفال دىتۇو، كىميا باران دىتۇو، كۆچرەو تەجرووبە كردووى كوردى.

خورافە پەرسەتى

قوبادى بە پىشاندانى بە ئەنقةست رەوتىكى ناحەز لە ناۋىزىانى رۆز ئانە جىلى نۇئى كوردا، دىت و باوهەرمەندى ئەوان بە پېشىتن - خورافە پەرسەتى - پىشان ئەدات ئەوهەكام نەوجەوانى كوردى كە لە سەدەي ٢١ دا لە باتى ئاوىزان بۇونى ئەنتەرنىت و سەتەلايت و رۆز ئانە كان هانا و بەر پېشىتن و خورافە بەرىت، قوبادى لىرەش پەرۇزەكەى رەنگىكى تر دەكەت تا كو بىنەرى بىانى لەگەل دىتنى دىمەنى بەرلە مىشۇوپى لە كۆمەلگەي كورد و لە ھەمانكەتدا جىنايەتكارى ژنى كورد، بە رادەي پېشىكەوتىن و ھاۋ ئاھەنگى كوردى سەدەي ٢١ و شىيە ژيانى ئىنسانى / مۆدىپەن پى بىكەنلى!

سەتەلايت

قوبادى دىمەنلىكى لە كورد - سەتەلايت پىشان ئەدات وەك بلىيى Kurdistan TV و Kurdsat و ...ھەندى. كەنال و رايەلە ئاسمانى يەكانى كورد نىن!

سینەما كارى كورد، سەرەتا بەھەرمەندى لە سەتەلايت ملىپىچى فيتوا و شەرعىيەتى ئىسلام دەكەت و دەبىزى كە حەرامە! پاشان پىاوا ماقۇلانى گوند لە بەرانبەرى چەند كەنالىكى غەيرە كوردى و غەيرە سىياسى دائەنلى. كاك سەتەلايتىش كە بۇ خۆى شارەزايى تەواوى بە سەر سەتەلايت دا ھەيە، خوانەكەت كەنالىكى كوردى بکاتەوە!

بۇ نىزىكەى ١٠ سال دەچى كە كورد خاوهەنى دەنگ و رەنگ فەزايى خۆيە. ئەدى پىشاندانى دىمەنلىكى ئەوهەنا ناحەز و بە دوور لە راستى دەبىت چ ئامانجىكى ھەبىت، دىيارە!

خەباتى چەكدارانە

بە شايىتى مىشۇومان، ئەگەر كورد دەستى بۇ چەك بىرىتىت، جەبرىكى مىكانىكى و داسەپاۋ بۇوه و بەس، كورد چەكى ھەلنى بىزارد، چونكە دەيزانى و دەزانى خەباتى چەكدارى ھەزىنە زۆر ئەبات. خەباتى چەكدارى تىنۇوپەتى بە خوين دەشكى. خەباتى چەكدارى ناچارى دەكەت بە ھۆى ژىئۇپۇلۇتىكى و لاتەكەي دەگەل داگىر كەرىكى كوردىستان ھاپەيمان بىت. چواردەورى لوورە گورگە و نىنۇكى سورى نەيارى كورد. كەس ناتوانى لە ئاشتى خوازى بىزۇتەوهى مىللى - ديموكراتى كورد حاشابكەت كە چى... جەنابى قوبادى - سینەماكارى بەرجەستە كراو لە لايەن دەسەلاتەوه، كاتىك مامۆستاي گوند بە سەتەلايت دەلى:

مندالله‌کان هان بدهن زانست و ماتماتیک بخوینن، سه‌تله‌لایت بی ئاوردانه‌وه و سه‌رنجدان به ئالا سپیه‌که‌ی
قراخ ماموستا، دهلى: ئهوان زانست و ماتماتیک فیر بوجن، ئیستا نوره‌ی فیر بونی شه‌ره!

- ئیستا-ی و تراوی سه‌تله‌لایت سالى ٢٠٣٥!

دیسان چهواشەکارى و تاوان، دیسان پروژه‌ی سته‌م، دیسان غەدر و بی حورمه‌تى، دیسان دزى كورد
جولانه‌وه و ئافراندن به كەيفى دلى داگىر كەران.

كورد و ئەمرىكى

يەكى لە دىالوگە بەر چاوه‌كانى فيلمەكەي قوبادى ئەوهىيە كە دۆستىكى سوران ھاوار دەكات لە سوران: كاك
سەتله‌لایت سەربازى ئەمرىكى خەرىكن دەگەل مندالانى گوند فيلمى SEX چاولى دەكەن.

تۆ بلىي ئەمرىكاش ئىران بى و دەسەلاتىكى درۆزن و بى ئەخلاقى پەروھرى ئاخوندى بە سەريان دا حکوم
بکات و دەرگەي شويىنى سوزانى يە رەسمىيە كانى داخستبى و گەراي بىكارى و برسىيەتى لە سىماي
كۆمەلگا پىزاند بى و بە پىشاندانى چەشنه رەفتارىكى دزى راستى، بە ساپۇرتى ئەمنى و لۇزىكى خۆ يەوه،
سۆزانى گەرى و فەحشاي بەره و هەموو كەلين و قۇزىنېكى كۆمەلگا بىرىت.
تۆ بلىي ئەمرىكاش ئىران بى و.....

كىيە كە نەزانى سەربازى ئەمرىكى، زك و ژىرزكى تىرە و بە تىرە ھاتووه و چ پىيوىستى بە چاولىكىدى
فيلىمى SEX لە يەكم رۆزى هاتنى بۆ كورستان - ئەويش لە گەل مندالانى گوندى سەر سنورنى يە.

لىرە دا قوبادى دیسان چهواشەکارى پەيرەو كردۇتەوه و لەباتى سەر جەم دزى ئەمرىكى يە كان ناخى
ھەلۈيىستى بەرهى دزى ئەمرىكى پىشان داوه و لە كورد بۆ دزە كورد ھەزىنەي كردۇوه.

٦- لە كۆتاينى فيلمەكەي دا، سوران / كاك سەتله‌لایت وەك كورد و سەركدايەتى پشت لە هيىزى ئەمرىكى
دەكات . خالى سەرنج راكيش ئەوهىيە كە هيىزى ئەمرىكى ئىستاش لە لايەنى كوردى باشورەوه وەك هيىزىكى
رەزگارى دەر چاوابيان لىيدهكىرى و هەتا ئىستاش سەر كردايەتى كوردىش پشتى لە ئەمرىكا نە كردۇوه، بە
راستى گەر بىھۋى هاو پەيمانى دەگەل ئەمرىكا تىك بىدات ئەورەم دەبىتەوه ھاوپەيمانى كى؟!

بى شڭ، كەس چاوهپۇانى درووست كردىنى ژيانى سەعىد يەزدانپەنا و د. قاسملو-ى لە بەھەمنى قەبادى
نېيە، بەلكە دەست لە غەدرە سته‌م ھەلگرتەن، چاوهپۇانى يەكى بە جى نىشتىمانپەرەرانى كوردە لە بە ھەمن
قوبادى.